

Malmö stad
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Datum

2025-01-31

Adress**Diarienummer**

GYVF-2024-5687

Yttrande**Till**

Kommunstyrelsen

**Remiss angående remiss Socialdepartementet -
Aktivitetskrav inom försörjningsstödet - för arbete
egenförsörjning och nationell likformighet (Ds
2024:29)
STK-2024-1627**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att inkomma med synpunkter på "Remiss från Socialdepartementet - Aktivitetskrav inom försörjningsstödet - för arbete egenförsörjning och nationell likformighet (Ds 2024:29)".

Utredningens uppdrag har varit att utreda hur ett aktivitetskrav inom försörjningsstödet kan införas. Socialnämnden föreslås vara skyldig att kräva deltagande i aktiviteter av en vuxen person som får försörjningsstöd sedan minst två månader. Utredningen har analyserat och tagit ställning till vilka samhällsnyttiga insatser som kan ingå i ett aktivitetskrav. De föreslagna författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Sammantaget anser gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att förslagen i utredningen i grunden är bra, men att det finns flera utmaningar. Det är en stor mängd individer som omfattas av förslagen och för nämndens verksamheter måste det tillföras ekonomiska medel för utbildnings- och vägledningsinsatser. De administrativa kraven ökar också genom utredningens förslag och i linje med detta måste staten erbjuda digitalt stöd i den administrativa hanteringen. Nämnden bedömer vidare att det är problematiskt att arbetsplatsförlagda aktiviteter begränsas till stadens kommunala förvaltningar.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden yttrar sig i huvudsak endast om de frågor som påverkar nämndens verksamheter direkt eller indirekt.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer, mot bakgrund av den rad av utredningar som berör sakområdet ekonomiskt bistånd, att det för närvarande är svårt att till fullo överblicka konsekvenser av de förslag som lämnas gällande aktivitetskrav. Den nya socialtjänstlagen, som planeras träda i kraft i juli 2025, syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Kommunala arbetsmarknadsinsatser är idag ett frivilligt åtagande för kommunerna. Enligt förslaget om aktivitetskrav ska kommuner åläggas att erbjuda insatser enligt socialtjänstlagen som möter behovet av meningsfull heltidssysselsättning. Nämnden är positiv till att insatserna regleras tydligare för att kunna erbjuda den enskilde stöd och för att kunna utnyttja potentiell arbetskraft.

Utredningens förslag påverkar stadens förvaltningar på följande sätt:

- Samtliga förvaltningar berörs när det gäller att tillgodose behovet av arbetsplatsförlagda aktiviteter inom kommunal förvaltning.
- Förskole- och grundskoleförvaltningen berörs avseende frågan om barnomsorg för barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskravet.
- Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen berörs avseende utbildningsinsatser samt yrkes- och studievägledningsinsatser.
- Stadskontoret berörs i sitt uppdrag att verka i gränssnittet mellan näringslivet efterfrågan på arbetskraft och de arbetslösa Malmöbor som staden möter i arbetet med ekonomiskt bistånd och kommunala arbetsmarknadsinsatser.

Arbetsplatsförlagda aktiviteter

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att det är problematiskt att arbetsplatsförlagda aktiviteter begränsas till stadens kommunala förvaltningar. Stadens arbetsplatser tar redan idag ett stort ansvar och erbjuder exempelvis praktikplatser till arbetssökande, arbetsuppgifter till personer i arbetsmarknadsanställningar, arbetsplatsförlagd utbildning till elever från olika utbildningar och sommarpraktikplatser för gymnasieungdomar. Dessutom innebär det en betydande utmaning att platserna inte får konkurrera med ordinarie arbetsuppgifter, vilket kräver en tät dialog med berörda fackliga organisationer.

Utbildningsinsatser

Målgruppen för aktivitetskravet måste få rimliga möjligheter att finansiera sina studier. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att det är viktigt att det statliga

studiestödssystemet möjliggör reella och attraktiva förutsättningar för enskilda till finansiering av reguljära studier för att därigenom lägga grund till förutsättning för förankring på arbetsmarknaden.

De utbildningsinsatser som i första hand skulle bli aktuella för målgruppen är sannolikt ”branschorientering” och sfi. För att insatserna ska fungera väl och för att individen ska få en meningsfull studiesituation, krävs en tydlig dialog och informationsöverföring mellan Arbetsförmedlingen, arbetsmarknads- och socialförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Sfi kan läsas såväl i gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens regi som på folkhögskolor och det är svårt att bedöma hur aktivitetskravet skulle påverka antalet tillkommande sfi-elever i nämndens regi. Nämnden kommer sannolikt i anslutning till insatserna att behöva erbjuda studie- och yrkesvägledning till målgruppen.

Sammanfattande bedömning

Sammantaget bedömer nämnden att förslagen i utredningen i grunden är bra, men att det finns flera utmaningar. Utredningen gör bedömningen att totala kostnaden för försörjningsstöd kommer att minska genom förslaget. Samtidigt bedöms kommunernas skatteintäkter öka genom att fler personer kommer att arbeta. Det är en stor mängd individer som omfattas av förslagen och för nämndens verksamheter måste det tillföras ekonomiska medel för utbildnings- och vägledningsinsatser.

Uppskattningsvis 4 600 Malmöbor ingår i målgruppen och kan behöva erbjudas insatser inom ramen för aktivitetskravet varje månad. De administrativa kraven ökar också genom utredningens förslag och i linje med detta måste staten erbjuda digitalt stöd i den administrativa hanteringen.

Ordförande Juan-Tadeo Espitia (S)

Förvaltningsdirektör Anneli Schwartz

Moderaterna inkommer med ett särskilt yttrande enligt separat bilaga.
Vänsterpartiet inkommer med ett särskilt yttrande enligt separat bilaga.